

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 760/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	o	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Jastrzębie – Zdrój z dnia 9 października 2023 roku w sprawie II K 559/23.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

# na niekorzyść		
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu
-----------------------	-------	----------------------------------

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>Obraza przepisu prawa procesowego, a to art. 17 pkt 7 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na wyrażeniu błędnego poglądu, iż w rozstrzyganej sprawie w odniesieniu do wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., popełnionego w dniu 16 grudnia 2022 roku i w dniu 16 stycznia 2023 roku oraz w dniu 24 stycznia 2023 roku, które weszły w skład czynu ciągłego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 2 k.k., zarzuconego oskarżonemu B. C. zachodzi przewidziana w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., negatywna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej z uwagi na uprzednie ukaranie prawomocnymi mandatami kredytowanymi o nr (...), (...), (...), co w konsekwencji skutkowało wyeliminowaniem z opisu czynu ciągłego przypisanego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	w punkcie 2 zaskarżonego wyroku rzeczowych wykroczeń, podczas gdy uprzednie prawomocne ukaranie mandatami karnymi nie spowodowało stanu powagi rzeczy osądzonej.	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.</p> <p>Najprościej, a zarazem najkrócej rzecz ujmując, wbrew stanowisku prokuratora, zawartym w samym zarzucie, wcześniejsze ukaranie wskazanymi mandatami karnymi B. C., spowodowało w istocie stan powagi rzeczy osądzonej, jednakże nie ten, o jakim mowa w zarzucie, czyli z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Już z tego prostego powodu, apelacja na niekorzyść oskarżonego, nie mogła przynieść oczekiwanych przez jej autora skutków. Kiedy zważy się na jednoznaczne dyspozycje przepisów art. 434 k.p.k., niedopuszczalne były jakiegokolwiek zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym przez prokuratora. Sąd odwoławczy nie stwierdził uchybień podniesionych w środku odwoławczym. Wskazana ostatnio norma prawna, zdaniem sądu II Instancji, w tej sprawie w ogóle nie miała zastosowania. Brak również wskazania w uzasadnieniu sądu rejonowego, że przepis ten legł u podstaw zaskarżonego wyroku.</p> <p>W sprawie nie zaistniał tzw. zbieg idealny przestępstwa i wykroczenia, o którym mowa w art. 10 § 1 k.w. Z tej przyczyny powoływanie się na przekonujące stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu w</p>		

sprawie I KZP 40/03, również nie mogło doprowadzić do zmian zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym przez oskarżyciela. Utrwalony jest przecież pogląd, że postępowanie w sprawie o wykroczenie nie jest postępowaniem karnym i nie może doprowadzić do umorzenia postępowania w oparciu o przesłankę z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Tudzież w powołanej sprawie Sąd Najwyższy zajmował się kwestią wielości wykroczeń i wykładnią przepisu art. 12 k.k. sprzed jego nowelizacji z dniem 15 listopada 2018 roku (aktualnie art. 12 § 1 k.k.). Kwestie tę wyjaśnił także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 października 2010 r., V KK 291/10. Chodziło oczywiście o możliwość konstruowania czynu ciągłego w rozumieniu art. 12 k.k. wyłącznie z czynów stanowiących odrębnie wykroczenia. Poglądy tam wyrażane od dłuższego czasu nie budzą wątpliwości, a z uwagi na to, że nie mają bezpośredniego wpływu na treść wyroku sądu II instancji, nie będą w tym miejscu szerzej omawiane.

Prokurator bowiem, czego dowodzi uzasadnienie środka odwoławczego, dokonał błędnego założenia, które nie koresponduje w ogóle z treścią art. 12 § 2 k.k. Skarżący przyjął bowiem, co wprost wyartykułował na stronie 5 i 6 apelacji, że sprawca kilku umyślnych wykroczeń, o których mowa w art. 12 § 2 k.k., popełnia przestępstwo. Tymczasem powołany przepis statuuje zasadę, że sprawca kilku umyślnych wykroczeń, jedynie odpowie jak za jeden czyn zabroniony wyczerpujący znamiona przestępstwa.

Odnosząc się więc do istoty problemu, zaakcentować należało, że formuła "**odpowiada jak**

za jeden czyn zabroniony"

oznacza, że sprawca nie tylko w sensie "naturalnym", ale i w świetle prawa popełnił kilka czynów zabronionych (wykroczeń), chociaż odpowiada wedle reguł przewidzianych dla odpowiedzialności za jeden czyn, podczas gdy z art. 12 § 1 k.k. wynika, że kilka czynów w sensie "naturalnym" ustawodawca uznaje za jeden czyn ("uważa się za jeden czyn zabroniony"). Dlatego, na kanwie art. 12 § 1 k.k., owe czyny nazwano zachowaniami. Na te zasadnicze różnice, skarżący w ogóle nie zwrócił uwagi.

Tymczasem w dyspozycji art. 12 § 2 k.k. przyjęto, że sprawca popełnił dwa lub więcej wykroczeń, i za nie poniesie odpowiedzialność „jak za jeden czyn”. Warto w tym miejscu podnieść, że z uwagi na to, iż w drodze fikcji prawnej sprawca wielu wykroczeń odpowie jak za przestępstwo, może pojawić się wątpliwość, czy wcześniejsze osądzenie wykroczenia popełnionego w okresie opisanym w wyroku aktywizuje przesłankę powagi rzeczy osądzonej. O wątpliwościach z tym związanych mogłoby rzeczywiście świadczyć wprowadzenie tą samą ustawą przepisu art. 10a § 1 k.w.

Sąd odwoławczy podziela jednak poglądy doktryny, zgodnie z którym art. 12 § 2 kk nie da się nie odnieść do wprowadzonego tą samą ustawą nowelizującą art. 10a § 1 kw. Ich wspólna analiza pozwala dojść do wniosku, że stosując się do zasad podstawowej wykładni językowej przy zastosowaniu normy wynikającej z powyższych przepisów dochodzi do naruszenia zakazu *ne bis in idem* (art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w.). Zaistnieje bowiem sytuacja, w której

sprawca wykroczeń (wykroczenia) już ukaranych, które zostaną uznane za część składową czynu ciągłego z art. 12 § 2 k.k., zostanie podwójnie ukarany, tj. zostanie mu po raz wtóry przypisana odpowiedzialność za popełnione czyny, co istotne wykroczenia. W sytuacji przewidzianej przez art. 12 § 2 k.k. nie dochodzi do powstania tzw. idealnego zbiegu, jak to już wyraźnie wyświetlono (tak również J. Giezek, P. Kardas, Zasada ne bis in idem, s. 5–20). Nie jest bowiem spełniony warunek postawiony przez ustawodawcę w art. 10 § 1 k.w., sprawca nie wypełnia swoim jednym czynem znamion zarówno przestępstwa, jak i wykroczenia, dopiero połączone klamrą ciągłości wykroczenia mogłyby zrealizować w całości znamiona przestępstwa – jak już wcześniej wyświetlał to kilkakrotnie sąd II Instancji.

Z tych przyczyny uprzednie ukaranie oskarżonego za wykroczenie (w drodze mandatu karnego), w ocenie Sądu II instancji, uniemożliwiało ponowne rozpatrzenie go, tylko tym razem w kompilacji z innymi wykroczeniami, które mogłyby się jawić jako elementy składowe czynu ciągłego z art. 12 § 2 k.k. Byłoby to możliwe, lecz tylko w świetle art. 12 § 1 k.k. W tym przypadku prokurator musiałby jednak udowodnić, że sprawca działał w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, co w przedmiotowej sprawie wydaje się nierealne, a prokurator nawet nie usiłował tego dowodzić.

W sytuacji opisanej wyżej, to jest kiedy sprawca popełnia dwa lub więcej wykroczeń (art. 12 § 2 k.k.), jeżeli sąd zaakceptowałby propozycje prokuratora wyrażoną w akcie oskarżenia, tj. objął skazaniem również zdarzenia rozliczone w

drodze mandatów karnych, to w sposób rażący dopuściłby się obrazy przepisów postępowania, a to przepisu art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w., a nie przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., jak widział to prokurator.

Zarzut prokuratora w istocie oparty był bowiem na błędnej wykładni przepisu prawa materialnego, a to art. 12 § 2 k.k. Dlatego, niejako kończąc wywód, aby w ogóle możliwe było szersze rozwodzenie się na temat tej instytucji, to prokurator musiałby postawić w apelacji zarzut obrazy tego przepisu. Prokurator nie dostarczył więc w apelacji żadnych powodów, które podważałyby trafność ocen sądu rejonowego. Dalsze, szerokie wywody skarżącego, odwołującego się do orzecznictwa ETPCZ i TSUE, nie są adekwatne w rozpoznawanym stanie faktycznym. Tudzież, po raz kolejny należy wspomnieć, że w sprawie nie wystąpił zbieg idealny przestępstwa i wykroczenia. Tym samym uwagi prokuratora, które skupiły się na rozstrzygnięciu pojęcia „postępowanie karne” użytego w przepisie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., nie miały znaczenia dla istoty sprawy.

Wskazana wyżej wykładnia celowościowa i systemowa, którą należało zastosować w sytuacji, kiedy wykładnia językowa prowadziła do nie dających się akceptować wniosków, prowadziła do konkluzji, zgodnie z którą wykroczenie tworzące układ, o którym mowa w art. 12 § 2 KK, nie może być wykroczeniem, za które jego sprawca poniósł już odpowiedzialność z tytułu jego popełnienia. Słowem, występująca wówczas powaga rzeczy osądzonej, bazująca na zasadzie ne bis in idem, jest okolicznością uniemożliwiającą zastosowanie art. 12 § 2 KK.

(tak również R.A. Stefański (red.), Kodeks karny. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2023, Legalis).

Sąd odwoławczy akcentuje, że znane jest mu stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie II KK 480/22. Sąd Okręgowy w Rybniku, w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę, nie podziela jednak nieprzekonującego wniosku, jaki został tam wskazany, a mianowicie, że jeśli wykroczenie przeciwko mieniu zostało prawomocnie osądzone, wówczas nie można go ująć w ramy czynu ciągłego na płaszczyźnie art. 12 § 2 KK z powodu zakazu ne bis in idem. Jednak samo przyjęcie mandatu karnego nie kończy prawomocnie postępowania sądowego, co przekłada się na brak stanu powagi rzeczy osądzonej.

Teza ta jest nieprzekonująca, a jedynym jej uzasadnieniem, jak się wydaje, jest odwołanie się do dwóch innych judykatów, a mianowicie IV KK 55/17 i I KZP 25/03. Stanowisk zaprezentowanych w wyroku w sprawie IV KK 55/17 oraz uchwale I KZP 25/03, sąd odwoławczy jednak nie kwestionuje. Zdaniem sądu odwoławczego uważna analiza powołanych judykatów nie mogła doprowadzić do tezy jak w sprawie II KK 480/22, gdyż dotyczą one całkowicie odmiennych stanów faktycznych. W pierwszej z powołanych w tym akapicie spraw Sąd Najwyższy zajmował się możliwością przypisania sprawcy działania w tzw. recydywie wykroczeniowej z art. 38 k.w., gdzie wcześniejsze ukarania wynikały właśnie z prawomocnych mandatów karnych. Jednym z powodów dla wyrażenia tezowanego w tej sprawie stanowiska było słuszne założenie, że mandat

karny nie jest orzeczeniem i nie może kończyć prawomocnie postępowania sądowego. Jednocześnie podzielony został pogląd, iż mandat karny jest rozstrzygnięciem w rozumieniu procedury wykroczeniowej (art. 32 § 1 KPW) i oznacza ukaranie sprawcy, tyle że w postępowaniu pozasądowym. Nadto pokreślono, że mandat karny rozstrzyga - tak jak w wyroku - o odpowiedzialności sprawcy za wykroczenie. Odwołując się w tym zakresie do doktryny prawa karnego, wskazano na komentarz do art. 38 KW - Kodeks wykroczeń, pod red. Tomasza Grzegorzczaka.

Z kolei w uchwale w sprawie I KZP 25/03 rozstrzygano o dopuszczalności wznowienia postępowania w sprawie zakończonej mandatem karnym. Skupiono się na zdekodowaniu obowiązującej wówczas treści przepisu art. 113 § 1 k.p.w. Wywody zawarte we wskazanej uchwale są o tyle nieaktualne, gdyż ustawodawca zdecydował się na interwencję i dokonał modyfikacji przepisu art. 113 § 1 k.p.w., wskazując, że wznowieniu może podlegać jedynie postępowanie sądowe. **Niemniej z omawianej uchwały wynikają dalsze, aktualne i dzisiaj poglądy, zgodnie z którymi, termin „postępowanie mandatowe”, nie pozostaje absolutnie poza desygnatami pojęcia „postępowanie”, chociażby w rozumieniu art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w.** Sąd odwoławczy, dla jasności, przypomina, że w ostatnim przepisie mowa jest o postępowaniu, a nie postępowaniu sądowym.

Wątpliwości w tym zakresie nie przejawiają także przedstawiciele doktryny. Przyjęty mandat karny jest w rozumieniu Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia rozstrzygnięciem tak samo, jak wyrok czy postanowienie (art. 32 § 1 k.p.s.w.), a tym samym jako prawomocny – prawomocność uzyskuje mandat przez samo jego przyjęcie, a jedynie przy mandacie zaocznym przez jego zapłacenie w ustawowo określonym terminie (art. 98 § 2, 3 i 5 k.p.s.w.), kończy on **postępowanie** (szczególne) wobec określonego czynu określonej osoby i tym samym stanowi jednak przesłankę rei iudicatae dla innego postępowania o to samo (art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w.). Wprawdzie prawomocny mandat karny może być przez sąd uchylony, ale tylko „gdy grzywnę nałożono za czyn niebędący czynem zabronionym jako wykroczenie” (art. 101 k.p.s.w.), zatem po jego uchyleniu nie może dojść do wszczęcia postępowania w sprawie o wykroczenie (T. Grzegorzcyk, Postępowanie szczególne w sprawach o wykroczenia, Prok. i Pr. 2002/1, s. 40).

Wbrew zapatrywaniom prokuratora zawartym w apelacji, wątpliwości w tej kwestii nie miał także Sąd Najwyższy. W wyroku z dnia 26 października 2017 roku w sprawie VKK 260/17, sąd ten umorzył, na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w., postępowanie w sprawie o wykroczenie, w sytuacji, kiedy na obwinionego, za to samo wykroczenie, wcześniej nałożono prawomocny mandat karny.

Z tych wszystkich, naprowadzonych wyżej przyczyn, opierając się na wyświetlonych, jako pierwsze, założeniach, sąd odwoławczy stanął

<p>na stanowisku, że zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.</p> <p>Jednocześnie sąd powstrzymał się od komentowania, powołanych w apelacji, założeń do projektu ustawy z dnia 4 października 2018 roku o zmianie ustawy kodeks wykroczeń oraz niektórych innych ustaw. Treść uchwalonej ostatecznie ustawy (wprowadzającej w życie art. 12 § 2 k.k.) jest bowiem jasna, a jednocześnie niedająca się pogodzić z owymi założeniami. Racjonalny ustawodawca nie powinien doprowadzać do takich sytuacji.</p>		
Wniosek		
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
W podsumowaniu, z tych przyczyn, tj. braku skazania oskarżonego w zaskarżonym wyroku w trybie art. 12k.k., czy też w trybie art. 12 § 1 k.k., a także w związku z ustaleniem, że oskarżony popełnił wcześniej kilka wykroczeń (a nie jeden czyn zabroniony składający się z kilku zachowań), wniosek apelacji był bezzasadny.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	W ocenie sądu okręgowego, przyjęcie, iż oskarżony popełnił wiele wykroczeń, za które miał odpowiedzieć

	<p>jedynie jak za jeden czyn zabroniony, kierowało ku regulacjom z kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, zwłaszcza ku dyspozycji z art. 5 § 1 pkt 8 k.p.k., co zostało już kilkakrotnie podkreślone. Jednakże skoro sąd I instancji przyjął tzw. ciąg wykroczeń z art. 12 § 2 k.k. wydaje się, że nie istniała potrzeba odrębnego umorzenia postępowania w oparciu o powołany przepis, a wystarczająca była zmiana czynu przypisanego. Niemniej jednak, zważając na treść zarzutów, sąd odwoławczy nie czynił w tym zakresie żadnych zmian.</p>
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Wyrok Sądu Rejonowego w Jastrzębie – Zdrój z dnia 9 października 2023 roku w sprawie II K 559/23.</p>	
<p>Zwiążle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Z uwagi na to, że zarzuty apelacji prokuratora okazały się chybione, brak było przesłanek z art. 439 k.p.k. oraz sąd nie dostrzegł potrzeby działania z urzędu w trybie art. 440 k.p.k. i 455 k.p.k., zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy (art. 433 § 1 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k.).</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	Przedmiot i zakres zmiany
<p>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>	

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Z uwagi na fakt, że apelacja nie została uwzględniona, kosztami sądowymi związanymi z postępowaniem odwoławczym należało obciążyć Skarb Państwa.

7. PODPIS

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem, bez akt, proszę doręczyć Prokuratorowi Rejonowemu w JZ.

Rybnik, 15 marca 2024 roku.